

Legal Alert

18 stycznia 2023 r. | www.skslegal.pl

NSA dopuszcza sprzedaż alkoholu przez Internet

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 8 września 2022 r. (sygn. akt II GSK 2034/18) oddalił skargę kasacyjną SKO w Krakowie i utrzymał w mocy wyrok WSA w Krakowie uchylający decyzję SKO w przedmiocie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych ze względu na ich sprzedaż w Internecie. Wyrok jest prawomocny.

Tym samym NSA dopuścił możliwość sprzedaży alkoholu za pośrednictwem Internetu, w przypadku gdy sprzedający posiada odpowiednie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w określonym punkcie sprzedaży.

Dotychczasowa linia orzecznicza

Do tej pory sądy administracyjne przyjmowały, że sprzedaż napojów alkoholowych przez Internet jest niedopuszczalna. Z jednej strony argumentowały, że ustawodawca nie przewidział wprost w przepisach ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi („Ustawa”) możliwości sprzedaży alkoholu przez Internet, ograniczając zakres zezwolenie na sprzedaż alkoholu do określonego punktu sprzedaży. Tym samym wykładnia rozszerzająca byłaby niezgodna z celem ustawy jakim jest ograniczenie dostępności alkoholu (wyrok NSA z 14 kwietnia 2011 r., sygn. akt II GSK 431/10). Przywoływana była również argumentacja, że napoje alkoholowe są uznawane za rzeczy oznaczone co do gatunku, a zatem realizacja zawartej umowy sprzedaży następuje w miejscu, w którym dochodzi do wydania tychże rzeczy – moment wydania nabywcy zakupionego towaru decyduje w jakim miejscu zrealizowana jest umowa skutkująca przeniesieniem własności rzeczy. W przypadku gdy do wydania rzeczy dochodziło, na przykład, w mieszkaniu konsumenta, sądy uznawały, że sprzedaż odbywała się poza sklepem dysponującym zezwoleniem na sprzedaż. Tymczasem wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie objętym zezwoleniem może odbywać się tylko w miejscu wymienionym w zezwoleniu (wyrok NSA z 21 kwietnia 2016 r., sygn. akt II GSK 2566/14).

Miejsce zawarcia umowy rzeczy oznaczonej co do gatunku

NSA utrzymał w mocy wyrok WSA w Krakowie, który potwierdził, że napoje alkoholowe są rzeczami oznaczonymi co do gatunku, jednak nie można uznać, że do sprzedaży zawsze dochodzi w miejscu wydania tychże rzeczy. Co do zasady sprzedaż rzeczy oznaczonych co do gatunku realizuje się z chwilą wydania rzeczy nabywcy w miejscu oznaczonym w umowie. Oznacza to, że w regulaminie sklepu internetowego będącego wzorcem umownym można ustalić, że miejscem spełnienia świadczenia jest sklep stacjonarny posiadający odpowiednie zezwolenie na sprzedaż alkoholu. NSA uznał również, że Internet nie jest innym, dodatkowym miejscem sprzedaży, a tylko jedną z form sprzedaży polegającą na składaniu zamówienia przez Internet.

Zakaz sprzedaży alkoholu online a wolność działalności gospodarczej

NSA przyjął, że przewidziana w art. 22 Konstytucji RP zasada wolności działalności gospodarczej nie może być ograniczona przepisem, który nie jest wyraźny i jednoznaczny. Kwestia dopuszczalności zawierania umów sprzedaży napojów alkoholowych za pośrednictwem Internetu, tj. przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, nie została uregulowana w przepisach Ustawy – tym samym nie została ani wprost dopuszczona ani zakazana. Art. 96 Ustawy, który zdaniem organów miałyby zakazywać sprzedaży alkoholu online, reguluje jedynie wymogi dotyczące punktów sprzedaży.

Przepisy te nie formułują jednak wymogów co do formy zawarcia umowy sprzedaży. Zdaniem NSA z obecnie obowiązującej regulacji prawnej nie jest możliwe wywiedzenie obowiązku zakazu sprzedaży napojów alkoholowych na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej – tym samym taką formą sprzedaży napojów alkoholowych należy uznać za dopuszczalną.

Pomimo tego, że wyrok NSA stanowi korzystną dla przedsiębiorców zmianę w podejściu sądów administracyjnych do sprzedaży alkoholu przez Internet należy pamiętać, że wyrok ten zapadł na gruncie konkretnego stanu faktycznego i nie przesądza o możliwości zajmowania odmiennego stanowiska przez sądy administracyjne czy organy w innych sprawach (orzeczenia sądów nie mają w Polsce charakteru powszechnie obowiązującego). Prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przez Internet nadal jest obarczone ryzykiem zakwestionowania takiej praktyki przez określony organ i cofnięciem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Zasadna jest zatem zmiana ustawy celem jednoznacznego przesądzenia o dopuszczalności sprzedaży napojów alkoholowych przez Internet.

Zapraszamy do kontaktu

Jacek Myszko

Partner, radca prawny

☎ +48 660 617 009

✉ jacek.myszko@skslegal.pl

Sylwia Macura-Targosz

Starszy prawnik, radca prawny

☎ +48 694 415 447

✉ [sylwia.
macura-targosz@skslegal.pl](mailto:sylwia.macura-targosz@skslegal.pl)

